

Vissa frågor om Försvarsmaktens personal

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden. Motionerna som behandlas i betänkandet berör bl.a. värnplikt, bemanning, personalförsörjning, subventioner, premier och veteranfrågor.

I betänkandet finns 14 reservationer (M, SD, C, L, KD).

Behandlade förslag

Cirka 30 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2016/17.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Ärendet och dess beredning	5
Bakgrund	5
Utskottets överväganden	7
Värnplikt och bemanning	7
Personalförsörjning	9
Subventioner, premier och villkor	11
Studieuppehåll och tjänstledighet	14
Veteranfrågor	16
Rekryteringskontor	18
Utnämningar	20
Reservationer	22
1. Värnplikt och bemanning, punkt 1 (SD)	22
2. Värnplikt och bemanning, punkt 1 (KD)	22
3. Personalförsörjning, punkt 2 (M)	23
4. Personalförsörjning, punkt 2 (C)	24
5. Subventioner för gruppbefäl, soldater och sjömän, punkt 3 (SD)	24
6. Premier och villkor, punkt 4 (M)	25
7. Premier och villkor, punkt 4 (SD, C)	26
8. Premier och villkor, punkt 4 (KD)	26
9. Studieuppehåll och tjänstledighet, punkt 5 (M, C, L, KD)	27
10. Veteranfrågor, punkt 6 (M)	27
11. Veteranfrågor, punkt 6 (SD)	28
12. Veteranfrågor, punkt 6 (L)	29
13. Rekryteringskontor, punkt 7 (M)	30
14. Utnämningar, punkt 8 (SD)	31
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	32
Motioner från allmänna motionstiden 2016/17	32

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Värnplikt och bemanning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1090 av Allan Widman m.fl. (L),

2016/17:2429 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,

2016/17:2497 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 13 och 23 samt

2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 32.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (KD)

2. Personalförsörjning

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C) yrkande 5,

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 7 och

2016/17:3382 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 11.

Reservation 3 (M)

Reservation 4 (C)

3. Subventioner för gruppbefäl, soldater och sjömän

Riksdagen avslår motion

2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 37, 39–41 och 48.

Reservation 5 (SD)

4. Premier och villkor

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C) yrkande 4,

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 8, 9 och 13 samt

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 29.

Reservation 6 (M)

Reservation 7 (SD, C)

Reservation 8 (KD)

5. Studieuppehåll och tjänstledighet

Riksdagen avslår motion

2016/17:2092 av Allan Widman m.fl. (L, M, C, KD) yrkande 8.

Reservation 9 (M, C, L, KD)

6. Veteranfrågor

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:1091 av Allan Widman m.fl. (L),

2016/17:2060 av Pål Jonson (M) yrkandena 1 och 2,
2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 11–13 och
2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 11.

Reservation 10 (M)

Reservation 11 (SD)

Reservation 12 (L)

7. Rekryteringskontor

Riksdagen avslår motionerna

2016/17:2956 av Per-Ingvar Johnsson (C) och

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 13 (M)

8. Utnämningar

Riksdagen avslår motion

2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 44.

Reservation 14 (SD)

Stockholm den 4 maj 2017

På försvarsutskottets vägnar

Allan Widman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Allan Widman (L), Åsa Lindestam (S), Hans Wallmark (M), Peter Jeppsson (S), Lena Asplund (M), Alexandra Völker (S), Jan R Andersson (M), Kent Härstedt (S), Daniel Bäckström (C), Anders Schröder (MP), Lotta Olsson (M), Paula Holmqvist (S), Roger Richtoff (SD), Stig Henriksson (V), Mikael Oscarsson (KD) och Mattias Ottosson (S).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet motionsyrkanden om försvarets personalförsörjning och Försvarsmaktens personalpolitik. Motionerna väcktes under den allmänna motionstiden 2016/17. De rör bl.a. totalförsvarsplikt och mönstring, premier och villkor för olika personalkategorier samt veteranfrågor.

Rekryteringsmyndigheten informerade utskottet om aktuella frågor vid sammanträdet den 18 april 2017.

Bakgrund

Riksdagen beslutade våren 2010 om lagstiftning som fastställde att försvarets personalförsörjning ska vila på frivillighet och att en könsneutral totalförsvarsplikt endast ska tillämpas när försvarsberedskapen så kräver (prop. 2009/10:160, bet. 2009/10:FöU8, rskr. 2009/10:269). När förslaget behandlades konstaterade utskottet att det blivit alltmer uppenbart att totalförsvarsplikten urholkats och man såg ett behov av att reformera den militära utbildningen och anpassa den till en insatsorganisation i enlighet med det försvarspolitiska inriktningsbeslutet. Utskottet utgick från att regeringen och Försvarsmakten noggrant skulle planera för att snabbt kunna återuppta grund- och repetitionsutbildningen av värnpliktiga och civilpliktiga om så skulle behövas.

Våren 2012 behandlade utskottet regeringens förslag till ny lag om soldatanställningar (prop. 2011/12:115, bet. 2011/12:FöU5, rskr. 2011/12:216). I utskottets ställningstagande konstaterades att man noga skulle fortsätta att följa genomförandet av personalsystemet och de utmaningar som detta medför inom olika områden.

Frågor om Försvarsmaktens personalförsörjningssystem har behandlats av utskottet i betänkandena 2013/14:FöU2, 2014/15:FöU7 och 2015/16:FöU8. Regeringen beslutade den 24 oktober 2013 om en utredning av hur Försvarsmaktens personalförsörjning bör utvecklas inom ramen för den beslutade försvarspolitiska inriktningen (dir. 2013:94). Utredningens betänkande Försvarsmakten i samhället – en långsiktigt hållbar militär personalförsörjning och en modern folkförankring av försvaret (SOU 2014:73) presenterades i november 2014. Utredningen har remissbehandlats, och remissinstanserna lämnade sina svar till Regeringskansliet den 1 mars 2015.

Den 14 november 2014 beslutade utskottet att riksdagens förra försvarspolitiska beslut skulle följas upp. En utredare fick därför i uppdrag att analysera om Försvarsmaktens organisation har utvecklats i enlighet med det

beslut som riksdagen fattade 2009 när det gäller bemanningsläget och att beskriva i vilken omfattning bemanningen har genomförts med anställd respektive värnpliktig personal. Utredarens rapport Blev det som vi tänkt oss? (2014/15:RFR4) överlämnades till utskottet den 5 mars 2015.

I den försvarspolitiska inriktningspropositionen (prop. 2014/15:109) liksom i budgetpropositionerna för 2015, 2016 och 2017 har regeringen konstaterat att det finns fortsatta utmaningar i den nya personalförsörjningen. En särskild utredare har därför haft i uppdrag (dir. 2015:98) av regeringen att föreslå en långsiktig hållbar personalförsörjning av det militära försvaret som även i fortsättningen huvudsakligen baseras på frivillighet, men där en ökad användning av totalförsvarsplikten kompletterar frivilligheten när krigsorganisationens behov inte kan tryggas enbart genom frivillig rekrytering. Utredaren överlämnade sitt betänkande En robust personalförsörjning av det militära försvaret (SOU 2016:63) den 28 september 2016. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet. Enligt Regeringskansliet är avsikten att omhänderta utredningen samlat med SOU 2014:73.

Med stöd av 1 kap. 3 a § lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt fattade regeringen den 2 mars 2017 beslut om att totalförsvarspliktiga ska vara skyldiga att mönstra och fullgöra grundutbildning med värnplikt. Skyldigheten att mönstra gäller fr.o.m. den 1 juli 2017. Skyldigheten att fullgöra grundutbildning med värnplikt gäller fr.o.m. den 1 januari 2018.

Utskottets överväganden

Värnplikt och bemanning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att återinföra värnplikten och om bemanning av Försvarsmakten.

Jämför reservation 1 (SD) och 2 (KD).

Motionerna

I motion 2016/17:1090 av Allan Widman m.fl. (L) yrkar motionärerna att riksdagen ska ställa sig bakom det som anförs i motionen om att aktivera totalförsvarsplikten. Försvarsmakten upplever enligt motionärerna stora svårigheter att fullt ut bemanna försvaret med anställda yrkessoldater. Till och med 2014 kunde cirka hälften av försvaret bemannas på frivillig väg. Samtidigt hoppar soldaterna av i förtid. Omvärldsläget blir samtidigt alltmer kritiskt. Den ryska militära aktiviteten i Östersjön ökar och tonläget hårdnar.

Markus Wiechel (SD) anför i motion 2016/17:2429 att värnplikten bör återinföras och att riksdagen bör tillkännage detta för regeringen (yrkande 1). Motionären framhåller att värnplikten under många år tillgodosåg vårt behov av personal samtidigt som det var lärorikt för de värnpliktiga. Genom mönstringen togs personer ut till tjänstgöring som baserades dels på Försvarsmaktens behov, dels på individens kompetens och önskemål. Detta gjorde det samtidigt lättare att snabbt rusta upp i händelse av krig.

I motion 2016/17:2497 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) anför motionärerna att värnpliktslagstiftningen bör aktiveras i reducerad skala (yrkande 13). Syftet är att stärka personalförsörjningssituationen på kort sikt. Den nyligen presenterade personalförsörjningsutredningen utgör där ett viktigt ingångsvärde. Motionärerna yrkar vidare på att man bör se över möjligheten att bemanna flottan och flygförbanden med kontinuerligt tjänstgörande personal för att kunna upprätthålla en hög beredskap (yrkande 23). Motionärerna beskriver flottan och flygförbanden som måttligt personalkrävande system som kan utveckla hög effekt, speciellt i ett inledande skede av en eventuell konflikt.

Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkar i motion 2016/17:2899 på att samtliga unga män i en årsklass ska mönstras på plats – frivilligt för kvinnor – och att riksdagen ska tillkännage detta för regeringen (yrkande 32). Enligt motionärerna bör pliktssystemet återinföras och därmed mönstringen. Motionärernas krav på fler markförband medför ett ökat behov av soldater men också av reservofficerare.

Bakgrund och tidigare behandling

Utskottet har tidigare berett frågor om totalförsvarspflicht och könsneutral värnplik, senast vid beredningen av den försvarspolitiska inriktningen för 2016–2020. Då underströk utskottet att totalförsvarspikten kvarstår i grunden och att regeringen redan i dag med hänsyn till Sveriges försvarsberedskap har möjlighet att aktivera icke aktiva delar av totalförsvarspikten. När det gäller totalförsvarspiktigas fullgörande av repetitionsutbildning beslutade regeringen den 11 december 2014 att de som fullgjort grundutbildningen eller motsvarande och krigsplacerats i ett krigsförband ska vara skyldiga att fullgöra repetitionsutbildningen, detta med stöd av 1 kap. 3 a § lagen (1994:1809) om totalförsvarspflicht (dnr 2014/2039/MFI).

Skyldigheten att mönstra och skyldigheten att fullgöra värnplik och civilplik träder i kraft först efter det att regeringen beslutat om detta med hänsyn till Sveriges försvarsberedskap. Denna skyldighet är sedan 2010 könsneutral (prop. 2009/10:160, bet. 2009/10:FöU8, rskr. 2009/10:269).

Utskottet beredde frågor om personalförsörjningssystemet bl.a. i betänkandet Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (bet. 2015/16:FöU8). Utskottet uttalade då att man lade stor vikt vid regeringens pågående översyn av personalsystemet. Den 28 september 2016 överlämnades betänkandet En robust personalförsörjning av det militära försvaret (SOU 2016:63) till regeringen. Utredaren gör där bedömningen att såväl det försämrade omvärldsläget som svårigheterna att på frivillig väg helt bemanna krigsförbanden motiverar att regeringen fattar beslut om att skyldigheten att mönstra och fullgöra värnplik åter ska tillämpas.

I det försvarspolitiska inriktningsbeslutet framhöll utskottet vidare att ett väl fungerande reservofficerssystem är av stor betydelse för krigsförbanden och för folkförankringen av det militära försvaret. Utskottet delade regeringens bedömning att den säkraste och minst resurskrävande vägen att snabbt stärka reservofficerssystemet är genom grundutbildning av taktiska reservofficerare i form av en kortare inomverksutbildning. I den försvarspolitiska inriktningspropositionen redovisade regeringen bedömningen att reservofficerssystemet ska användas på befattningar som i första hand kräver tjänstgöring vid repetitionsövningar, aktivering eller mobilisering. Reservofficerare bedömdes liksom tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän vara ett kostnadseffektivt sätt att bemanna krigsförbanden med militär personal. Regeringen anförde att reservofficerssystemet ska styras av krigsförbandens behov av militär kompetens.

I betänkandet Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (2016/17:FöU8) konstaterade utskottet att ett väl fungerande reservofficerssystem är av stor betydelse för krigsförbanden och för folkförankringen av det militära försvaret. Utskottet utgick därmed från att regeringen skulle säkerställa att reservofficerssystemet utvecklas i linje med detta.

Med stöd av 1 kap. 3 a § lagen om totalförsvarspflicht fattade regeringen den 2 mars 2017 beslut om att totalförsvarspiktiga ska vara skyldiga att mönstra och fullgöra grundutbildning med värnplik. Skyldigheten att mönstra gäller

fr.o.m. den 1 juli 2017. Skyldigheten att fullgöra grundutbildning med värnplikt gäller fr.o.m. den 1 januari 2018. Totalförsvarets rekryteringsmyndighet ska kalla totalförsvarspliktiga födda 1999 till mönstring senast under fjärde kvartalet 2017 för inskrivning till grundutbildning med värnplikt 2018. Försvarsmakten ska genomföra grundutbildning med totalförsvarspliktiga inskrivna för värnplikt fr.o.m. 2018.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att det finns utmaningar i personalförsörjningssystemet som lett till behovet av fortsatta reformer. Utskottet ser därför positivt på regeringens beslut om att totalförsvarspliktiga ska vara skyldiga att mönstra och fullgöra grundutbildning med värnplikt. Genom detta beslut skapas förutsättningar för att fullt ut bemanna krigsförbanden. Mot bakgrund av detta beslut avstyrker utskottet motionerna 2016/17:1090 (L), 2016/17:2429 (SD) yrkande 1, 2016/17:2497 (KD) yrkande 13 och 2016/17:2899 (SD) yrkande 32.

Utskottet anser sig i dagsläget inte vara berett att föreslå att riksdagen ska uttala sig om fördelningen av pliktpersonalen mellan stridskrafterna. Utskottet avstyrker därmed motion 2016/17:2497 (KD) yrkande 23.

Personalförsörjning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om rekrytering och personalförsörjning till Försvarsmakten.

Jämför reservation 3 (M) och 4 (C).

Motionerna

I motion 2016/17:3121 yrkande 5 föreslår Daniel Bäckström m.fl. (C) att det skapas tydliga strategier och tillvägagångssätt för rekrytering av officerare. Enligt motionärerna följer personalförsörjningen av officerare en snabbt sluttande kurva som resulterar i att för få påbörjar officersutbildningen. För att snabbt och anpassningsbart både kunna växa och skifta inriktning behövs en redundans i officersförsörjningen som saknas i dagsläget.

I motionerna 2016/17:3382 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 11 och 2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 7 yrkar motionärerna att Försvarsmaktens behov ska vara styrande för hur försvarets personalförsörjning ska utformas. Motionärerna framhåller att försvarets personalförsörjning även i fortsättningen ska bygga på frivillighet. Värnplikten är vilande men kan aktiveras vid behov. Motionärerna hänvisar till den nyss framlagda personalförsörjningsutredningen som föreslår att frivilligheten kompletteras med en mindre andel värnpliktig personal. Om

Försvarsmakten ser behov av att stärka personalförsörjningen bör man enligt motionärerna använda alla verktyg som står till buds, inklusive en delvis återaktiverad värnplikt.

Bakgrund och tidigare behandling

Såväl regeringen som utskottet har konstaterat att det finns utmaningar i personalförsörjningssystemet som leder till ett fortsatt reformbehov (prop. 2014/15:109, bet. 2014/15:F6U11). Den 1 oktober 2015 fattade regeringen beslut om kommittédirektiv till en särskild utredare när det gäller en långsiktigt hållbar personalförsörjning av det militära försvaret (dir. 2015:98). Utredarens uppgift var bl.a. att utifrån krigsorganisationens behov och Försvarsmaktens rekryteringskraft föreslå en lämplig balans mellan plikt och frivillighet. Utskottet beredde även frågor om personalförsörjningssystemet i betänkandet Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (bet. 2015/16:F6U8). I betänkandet angav utskottet att man lade stor vikt vid regeringens pågående översyn av personalsystemet där utredaren bl.a. skulle föreslå en lämplig balans mellan plikt och frivillighet med utgångspunkt från krigsorganisationens behov och Försvarsmaktens rekryteringskraft.

Den 28 september 2016 överlämnades utredningen En robust personalförsörjning av det militära försvaret (SOU 2016:63) till regeringen. Utredningen gör bedömningen att svårigheterna att på frivillig väg bemanna krigsförbanden medför att regeringen bör fatta beslut om att skyldigheten att mönstra och fullgöra värnplikt åter ska tillämpas eftersom det behövs för Sveriges försvarsberedskap. Utredningen konstaterar vidare att rekryteringsbasen för officersförsörjningen behöver breddas. Särskilda rekryteringsinsatser bör även göras för att bredda rekryteringsbasen för reservofficerare.

Regeringen har i skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2016 (skr. 2016/17:75) angett att man under 2017 avser att ta ställning till de förslag som presenteras i betänkandet Försvarsmakten i samhället – en långsiktigt hållbar militär personalförsörjning och en modern folkförankring av försvaret (SOU 2014:73) och betänkandet En robust personalförsörjning av det militära försvaret (SOU 2016:63). Därefter avser regeringen att återkomma med sitt ställningstagande i budgetpropositionen för 2018.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare framhållit att man delar Försvarsmaktens bedömning att en rekryteringsbas som främst består av frivilliga unga män är otillräcklig för att garantera en effektiv framtida kompetensförsörjning. Den nu beslutade könsneutrala mönstringsskyldigheten och plikttjänstgöringen är ett välkommet steg för att omhänderta personalförsörjningsproblematiken. Utskottet vill samtidigt påtala att det nu är centralt att finna balansen mellan plikt och frivillighet utifrån krigsförbandens behov.

Vidare har utskottet noterat att utredningen En robust personalförsörjning av det militära försvaret konstaterat att rekryteringsbasen för officersförsörjningen behöver breddas och att särskilda rekryteringsinsatser även behöver göras för att bredda rekryteringsbasen för reservofficerare. Därmed bekräftar utredaren bilden av att utmaningarna inom personalförsörjningen inte bara gäller gruppbefäl, soldater och sjömän utan även andra yrkeskategorier inom försvaret.

Utskottet vill inte föregå beredningen av utredningen En robust personalförsörjning av det militära försvaret. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2016/17:3121 (C) yrkande 5, 2016/17:3382 (M) yrkande 11 och 2016/17:3204 yrkande 7.

Subventioner, premier och villkor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om incitament, subventioner, premier samt bostäder för militär personal.

Jämför reservation 5 (SD), 6 (M), 7 (SD, C) och 8 (KD).

Motionerna

I motion 2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkar motionärerna på att möjligheten för kontrakterade gruppbefäl, soldater och sjömän att bo kvar på logementen för en låg hyra även efter provanställningstiden bör utredas (yrkande 37). Motionärerna anför vidare att möjligheten för samma grupp att få tillgång till billig och nyttig lagad frukost, lunch och middag bör utredas (yrkande 39). Riksdagen bör även tillkännage för regeringen att möjligheten att subventionera hemresor varannan vecka för kontrakterade gruppbefäl, soldater och sjömän bör utredas (yrkande 40). Motionärerna anför att riksdagen bör tillkännage för regeringen att en premie ska utlovas när soldater tecknar ett kontinuerligt kontrakt (yrkande 41). Premien ska utbetalas i delar under kontraktstidens gång. I motionen yrkas även på att medborgare som är aktiva i frivilligörelserna delvis ska ersättas för sina utlägg indirekt (yrkande 48).

Daniel Bäckström m.fl. (C) anför i motion 2016/17:3121 att möjligheten att utveckla ett incitamentssystem för arbetsgivare och egenföretagare som anställer hemvärnssoldater bör ses över (yrkande 4). Motionärerna framhåller att det behövs effektfulla incitament som gör det intressant för arbetsgivare att anställa någon som är knuten med kontrakt till Försvarsmakten.

I motion 2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkar motionärerna på behovet av ett helhetspaket med incitament för att behålla Försvarsmaktens personal i längre anställningar (yrkande 8). Incitamenten kan t.ex. innefatta ekonomiska premier efter en viss tid av anställning, utbildningscheckar, möjlighet till vidareutbildning eller tillgång till bostäder. Vidare anför

motionärerna att man särskilt bör beakta Försvarmaktens behov av bostäder (yrkande 9). En förutsättning för en hållbar personalförsörjning över hela landet är en god bostadsförsörjning – både för dem som genomför den grundläggande militära utbildningen och för dem som genomgår befäls- och officersutbildning. Slutligen anför motionärerna att man bör initiera samtal mellan Försvarmakten och civila arbetsgivare för att göra det lättare för medarbetare att vara tidvis tjänstgörande soldater och hemvärnssoldater och att kunna delta i övningsverksamhet (yrkande 13). Samverkan mellan såväl näringsliv som offentliga arbetsgivare måste förbättras. Samarbete ger ett mervärde för både arbetsgivaren och den anställde. Det finns i dag positiva exempel på samarbetsavtal mellan Försvarmakten och civila huvudarbetsgivare. Konceptet bör kunna utvecklas och breddas ytterligare.

I motion 2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) föreslår motionärerna att Försvarmakten ska få möjlighet att tillhandahålla bostäder till sina tillfälligt anställda (yrkande 29). Motionärerna beskriver att ett antal större lärosäten 2009 fick möjlighet att under en försöksperiod tillhandahålla bostäder åt studenter och gästforskare. Motionärerna menar att även Försvarmakten borde ges samma möjlighet att tillhandahålla bostäder åt sina tillfälliga anställda.

Bakgrund och tidigare behandling

Utskottet behandlade frågan om ersättning vid tjänstgöring i Försvarmakten inom ramen för budgetbetänkandet för 2015. Riksdagen tillkännagav för regeringen att ett förslag bör tas fram för att införa ett system med tidsdelmål och ekonomisk kompensation liksom andra typer av incitament för vissa personalkategorier i samband med detta (bet. 2014/15:F6U1, rskr. 2014/15:63). Utskottet har även tidigare behandlat dessa frågor i sitt betänkande Försvarets personalförsörjning och personalpolitik m.m. (bet. 2013/14:F6U2).

Regeringen bedömde i den försvarspolitiska inriktningspropositionen (prop. 2014/15:109) att Försvarmakten inom ramen för den delegerade statliga arbetsgivarpolitiken borde överväga att ta upp diskussioner om incitamentsstrukturer för att uppmuntra att gruppbefäl, soldater och sjömän fullföljer kontrakterad tjänstgöringstid.

Regeringen har därefter fattat beslut om en ny förordning som ska ersätta förordningen (2010:590) om grundläggande och kompletterande militär utbildning inom Försvarmakten. Försvarmaktens grundläggande militära utbildning bestod fram till årsskiftet av en tre månader lång utbildning. Den nya förordningen trädde i kraft den 1 januari 2016. Den nya militära grundutbildningen ska omfatta minst 120 och högst 365 utbildningsdagar. Den nya, längre utbildningen ska ge de särskilda militära färdigheter och kunskaper som behövs för att kunna krigsplaceras i en befattning i totalförsvaret. Enligt förordningen (2015:613) om militär grundutbildning har vidare den som godkänts efter genomförd utbildning rätt till en utbildningspremie med ett

belopp som motsvarar vad han eller hon sammantaget fått i månadsersättning under den militära grundutbildningen. Enligt förordningen får Försvarsmakten utfärda föreskrifter om hur utbildningspremien ska beräknas om rekryten gjort uppehåll i utbildningen eller bytt inriktning på utbildningen.

När det gäller frågor om bl.a. fria måltider och hemresor bereddes de i utskottsbetänkandena Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (bet. 2014/15:FöU7) och Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (bet. 2015/16:FöU8). Utskottet konstaterade då att man vid tidigare behandling av frågor om ersättningar vid tjänstgöring i Försvarsmakten betonat vikten av att myndigheten ska kunna behålla sin personal. Utskottet framhöll att riksdagen tillkännagett att regeringen bör ta fram ett förslag om att införa tidsdelmål och ekonomisk kompensation liksom andra typer av incitament. Utskottet ansåg inte att riksdagen borde vidta ytterligare åtgärder.

Vad gäller bostäder till gruppbefäl, soldater och sjömän behandlades frågan i utskottets betänkande Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (bet. 2015/16:FöU8). Den särskilda utredare som i november 2014 avslutade sitt uppdrag om Försvarsmaktens personalförsörjningssystem lämnade förslag på vissa åtgärder i fråga om bostäder. Förslaget innehöll ett tillägg till förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning där Försvarsmakten ges möjlighet att hyra ut bostadslägenheter till gruppbefäl, soldater och sjömän i andra hand (SOU 2014:73 s. 344–353). Utredarens förslag innebär inte att Försvarsmakten ska bli skyldig att tillhandahålla gruppbefäl, soldater och sjömän ett andrahandskontrakt för en lägenhet. Förslaget ska endast ses som en möjlig väg för Försvarsmakten att göra det lättare för sina anställda att få en hyreslägenhet. Enligt huvudregeln i förordningen om statliga myndigheters lokalförsörjning får en myndighet inte ingå hyresavtal för bostadslägenheter i syfte att upplåta lägenheten i andra hand för att förse någon enskild med bostad (9 a §). Enligt ett regeringsbeslut i juli 2010 fick dock universiteten i Uppsala, Lund, Göteborg och Stockholm tillsammans med Karolinska Institutet, Kungliga Tekniska högskolan, Malmö högskola, Södertörns högskola och Sveriges lantbruksuniversitet under en provotid, mellan 2010 och 2015, upplåta lägenheter i andra hand för bostadsändamål till studenter på respektive lärosäte. Denna provotid förlängdes först till slutet av 2016 (regeringsbeslut den 23 maj 2013, U2013/03504/UH). Därefter beslutade regeringen den 10 december 2015 om ytterligare förlängning till utgången av 2018 av möjligheten för vissa lärosäten att upplåta lägenheter för bostadsändamål (U2015/05797/UH). Beslutet innebär ett undantag från 9 a § första stycket förordningen om statliga myndigheters lokalförsörjning. Skälen till regeringens beslut är att underlätta den långsiktiga planeringen för de berörda lärosätena och att samtidigt kunna utvärdera försöksverksamheten som undantaget innebär.

Utskottets ställningstagande

Enligt förordningen (2015:613) om militär grundutbildning har den som godkänts efter genomförd utbildning rätt till en utbildningspremie. Utskottet ser positivt på detta. Riksdagen har tidigare framhållit betydelsen av såväl ekonomisk kompensation som andra typer av incitament. Utskottet anser att de första viktiga stegen nu tagits inom området och har för avsikt att fortsätta att följa hur Försvarsmakten inom ramen för den delegerade statliga arbetsgivarpolitiken fortsätter att verka för att bli en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla personal så att krigsförbanden kan bemannas och utvecklas i enlighet med riksdagens beslut. I detta ansvar ingår även för Försvarsmakten att fortsätta arbetet med att skapa goda relationer med andra arbetsgivare för att möjliggöra för de tidvis tjänstgörande att skapa sig en väl fungerande arbetsituation, på ett liknande sätt som gjorts med exempelvis Lernia och Volkswagen. Det är viktigt att det fortsatta arbetet med att utveckla Försvarsmaktens attraktionskraft som arbetsgivare inte avstannar som ett resultat av den plikttjänstgöring som nu återinförs. Utskottet förutsätter att det inte sker. Syftet med motionerna 2016/17:2899 (SD) yrkandena 37, 39 – 41 och 48, 2016/17:3121 (C) yrkande 4 och 2016/17:3204 (M) yrkandena 8 och 13 får därmed anses tillgodosett. Motionerna avstyrks.

När det gäller frågan om en fungerande bostadsförsörjning uttalade utskottet redan i sitt ställningstagande i betänkande 2015/16:FöU8 att man förvisso delar bedömningen att en förutsättning för en hållbar personalförsörjning också är en fungerande bostadsförsörjning – både för dem som genomför grundläggande militär utbildning och för dem som genomgår befäls- och officersutbildningen. Samtidigt konstaterade utskottet att det finns många överväganden som måste göras och hänsyn som måste tas för att bostadsförsörjningen ska kunna lösas på ett godtagbart sätt. Utskottet vidhåller denna uppfattning och utgår från att regeringen vidtar nödvändiga åtgärder för att på ett ändamålsenligt sätt säkerställa bostadsförsörjningen. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2016/17:3204 (M) yrkande 9 och 2016/17:3347 (KD) yrkande 29.

Studieuppehåll och tjänstledighet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om studieuppehåll och tjänstledighet vid tjänstgöring i Försvarsmakten.

Jämför reservation 9 (M, C, L, KD).

Motionen

I motion 2016/17:2092 av Allan Widman m.fl. (L, M, C, KD) yrkande 8 yrkar motionärerna på att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om

att ge regeringen i uppdrag att se över lagstiftningen om studieuppehåll och tjänstledighet för frivillig militärtjänstgöring. I motionen framhålls att för att övergången mellan civil och militär anställning ska ske så smidigt som möjligt ska varje medborgare ha rätt att begära anstånd för och uppehåll i studier för tjänstgöring i Försvarsmakten. Detsamma gäller den som är yrkesverksam. Motionärerna anser att tjänstledighet från ordinarie arbete och studier för att utföra militärtjänstgöring i det svenska försvaret borde vara en självklarhet men framhåller att det finns praktiska exempel som vittnar om att andra bedömningar gjorts.

Bakgrund och tidigare behandling

Utskottet behandlade frågan om tjänstledighet och studieuppehåll i betänkandet Soldatanställningar i Försvarsmakten (bet. 2011/12:FöU5). Riksdagen antog då bl.a. regeringens förslag till lag om vissa försvarsmaktsanställningar. Lagen trädde i kraft sommaren 2012. En arbetstagare kunde därmed få rätt till ledighet från sin civila anställning för tjänstgöring i Försvarsmakten. En arbetstagares rätt till ledighet från civil anställning regleras i lagen (2012:332) om vissa försvarsmaktsanställningar. De förutsättningar som gäller för rätt till ledighet beskrivs i 28–31 §§. I propositionen som låg till grund för riksdagens beslut redovisade regeringen att det regelverk som gäller för anstånd med studier och studieuppehåll på universitets- och högskoleområdet bör tillämpas även i fråga om personer som behöver anstånd för att påbörja studier eller studieuppehåll för att pröva en anställning som kontinuerligt eller tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldat eller sjöman i Försvarsmakten.

Av 4 § i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:3) om anstånd med studier för antagna samt studieuppehåll framgår att särskilda skäl för att få fortsätta studierna efter studieuppehåll kan vara bl.a. tidsbegränsad provanställning enligt 12 § lagen om vissa försvarsmaktsanställningar eller tjänstgöring i Försvarsmakten för den som är anställd som tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldat eller sjöman enligt denna lag.

Utskottet behandlade frågan om att se över lagstiftningen om tjänstledighet och studieuppehåll i sitt betänkande Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (bet. 2015/16:FöU8). Yrkandet avslogs bl.a. med hänvisning till att Försvarsmakten och Universitets- och högskolerådet höll på att granska frågan.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att övergången mellan civil och militär anställning måste ske på ett så smidigt sätt som möjligt.

Den granskning av frågan som Försvarsmakten och Universitets- och högskolerådet genomfört har medfört ändringar i Universitets- och högskolerådets föreskrifter (UHRFS 2013:3). Med anledning av att det

tillkommit en ny förordning (2015:613) om militär grundutbildning har föreskrifterna ändrats. Av 1 a § framgår nu att anstånd med att påbörja studier även omfattar militär grundutbildning eller tidsbegränsad tjänstgöring i Försvarsmakten. Författningen trädde i kraft den 1 juni 2015. Enligt utskottets mening är syftet med motion 2016/17:2092 (L, M, C, KD) yrkande 8 i allt väsentligt tillgodosett, och därför avstyrks motionen.

Veteranfrågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Veteranutredningens förslag.

Jämför reservation 10 (M), 11 (SD) och 12 (L).

Motionerna

I motion 2016/17:1091 av Allan Widman m.fl. (L) yrkar motionärerna på att riksdagen ställer sig bakom att regeringen senast innan utgången av riksmötet 2016/17 bör omsätta Veteranutredningens förslag i en proposition. Just nu har Sverige militär personal i Mali, norra Irak, Adenviken, Afghanistan och på många andra ställen världen över. Det är män och kvinnor som på Sveriges uppdrag sätter sina liv på spel för att göra andras tillvaro säkrare. Om Sverige även framöver ska kunna bidra till global fred och säkerhet måste vår uppskattning och vårt stöd till dessa hjältar motsvara de risker och umbäranden de möter.

I motion 2016/17:2060 av Pål Jonson (M) yrkande 1 yrkar motionären på ett tillkännagivande till regeringen om att inrätta ett veterancentrum för militär och civil personal som deltagit i internationella insatser. Veterancentrumet bör syfta till att hjälpa de personer som deltagit i internationella insatser och som har behov av psykiska och fysiska stödinsatser. I motionen yrkas vidare på att regeringen bör se över möjligheten att etablera ett sådant veterancentrum i samverkan med och i geografisk närhet till den norska veteranverksamheten i Bæria (yrkande 2).

I motion 2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 11 yrkar motionärerna på att riksdagen tillkännager för regeringen att veteraner i vissa fall ska särbehandlas positivt. Formen för allmän positiv särbehandling kan enligt motionärerna vara skattelättnader eller fria kommunala resor. Vidare yrkar motionärerna på att riksdagen tillkännager för regeringen att ett nationellt veterancentrum bör byggas (yrkande 12). Motionärerna yrkar också på att riksdagen tillkännager för regeringen att den sista söndagen i maj ska vara minnesdag för svenska veteraner (yrkande 13). Att välja en helgdag som minnesdag gör det enligt motionärerna lättare för veteraner och anhöriga att delta.

I motion 2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 11 yrkar motionärerna på att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att fortsätta att utveckla den svenska veteranpolitiken. Motionärerna pekar på att ett antal steg tagits för att skapa en sammanhållen veteranpolitik men framhåller att det nu är viktigt att de övriga förslag som Veteranutredningen lyfte fram och som ännu inte genomförts nu omhändertas.

Bakgrund och tidigare behandling

I april 2014 presenterade Veteranutredningen sitt slutbetänkande Svensk veteranpolitik – Ett ansvar för hela samhället (SOU 2014:27). Utredningen föreslog att en nationell veteranmyndighet skulle inrättas med ansvar för att stärka och utveckla veteranfrågorna. Myndigheten skulle enligt förslaget bl.a. ha ett övergripande och sammanhållande nationellt ansvar för veteranfrågor. I mars 2015 tillkännagav riksdagen för regeringen att ett centrum med specialkompetens i veteranfrågor bör inrättas (bet. 2014/15:FöU7, rskr. 2014/15:132). Utskottet understryker i betänkandet vikten av att veteranstödet även omfattar civila som tjänstgjort i olika insatser och att ett centrum ska tjäna såväl civila som militära veteraner. I budgetpropositionen för 2016 redovisade regeringen att Försvarsmakten har etablerat Försvarsmaktens veteranenhet (FM VeteranE) genom en sammanslagning av de resurser som tidigare fanns i Högkvarteret och i Försvarsmaktens HR-centrum. Enhetens huvuduppdrag är bl.a. att vara myndighetens kompetenscentrum för veteran- och anhörigverksamheten. I Försvarsmaktens regleringsbrev för budgetåret 2016 (regeringsbeslut den 18 december 2015) framgår vidare att Försvarsmakten senast vid halvårsskiftet 2016 ska lämna ett förslag till inrättandet av ett veterancentrum.

I budgetpropositionen för 2017 (prop. 2016/17:1 utg.omr. 6) redovisar regeringen att Försvarsmakten senast den 1 juli 2017 ska inrätta ett särskilt veterancentrum för att stärka och utveckla veteran- och anhörigstödet. Av budgetpropositionen framgår även att Veteranutredningens slutbetänkande har remissbehandlats och att flertalet remissinstanser i huvudsak är positiva till betänkandet. Man välkomnar att staten tar ett ökat ansvar och ger tydligare erkännande åt personal som har tjänstgjort i en internationell insats eller verksamhet, civil eller militär, genom en samlad och utvecklad veteranpolitik. Utredningens förslag om att inrätta en veteranmyndighet har dock mötts av kritik från ett flertal remissinstanser. Enligt regeringen motsätter de sig förslaget med hänvisning till att de anser att utredningen inte med önskvärd tydlighet påvisat behov av att bilda en ny myndighet. Förslaget riskerar därmed att leda till ett otydligt ansvarsförhållande mellan anställningsmyndigheten och den föreslagna veteranmyndigheten.

Försvarsutskottet behandlade veteranfrågor i sitt betänkande Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (bet. 2015/16:FöU8). Med anledning av betänkandet tillkännagav riksdagen för regeringen att den bör vidta de åtgärder som krävs för att konsolidera veteranpolitiken och ytterligare stärka stödet till

veteranerna och deras anhöriga i linje med Veteranutredningens förslag. Utskottet påtalade där även att man tillkännagett för regeringen att ett centrum för specialkompetens i veteranfrågor bör inrättas och konstaterade att regeringen gett Försvarsmakten i uppdrag att lämna förslag om inrättandet av ett veterancentrum. I samma betänkande behandlades frågorna om en minnesdag för veteraner samt positiv särbehandling av veteraner. Utskottet anförde att Försvarsmakten högtidlighåller veterandagen den 29 maj varje år och att det därför inte finns anledning till ytterligare reglering. Vidare ansåg utskottet att riksdagen inte bör vidta ytterligare åtgärder utöver det utskottet anfört om regeringens ansvar för en sammanhållen veteranpolitik.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att regeringen gett Försvarsmakten i uppdrag att inrätta ett veterancentrum. Som utskottet tidigare anfört är det av yttersta vikt att ge personal som tjänstgör i internationella operationer och deras anhöriga ett stöd som står i proportion till de risker och påfrestningar som de utsätts för. Det förutsätter en sammanhållen veteranpolitik och ett kontinuerligt arbete för att förbättra situationen för såväl veteraner som deras anhöriga. Vissa steg har tagits för att göra detta, och inrättandet av ett veterancentrum är ytterligare ett steg. Utskottet kommer att fortsätta följa regeringens arbete med Veteranutredningens förslag för att säkerställa att omhändertagandet av veteranerna fortsätter att utvecklas i positiv riktning. Med det anförda avstyrker utskottet motionerna 2016/17:1091 (L), 2016/17:2060 (M) yrkandena 1 och 2, 2016/17:2899 (SD) yrkande 12 och 2016/17:3204 (M) yrkande 11.

När det gäller frågan om viss positiv särbehandling av veteraner har utskottet tidigare uttalat att man inte anser att riksdagen behöver vidta några ytterligare åtgärder utöver det utskottet redan anfört om regeringens ansvar för en sammanhållen veteranpolitik. Utskottet har tidigare även anfört att Försvarsmakten högtidlighåller veterandagen den 29 maj varje år och att det därför inte finns anledning till ytterligare reglering i linje med vad motionärerna föreslår. Utskottet ser ingen anledning att ändra dessa ställningstaganden utan avstyrker motion 2016/17:2899 (SD) yrkandena 11 och 13.

Rekryteringskontor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om flytt av rekryteringskontor och om att införa mobila rekryteringskontor.

Jämför reservation 13 (M).

Motionerna

I motion 2016/17:2956 av Per-Ingvar Johnsson (C) yrkar motionären på att Totalförsvarets rekryteringsmyndighets planerade flytt av sitt kontor från Kristianstad till Malmö ska stoppas. Motionären framhåller att flytten strider mot regeringens uttalade ambition att flytta statliga myndigheters verksamhet från storstäderna till andra delar av landet.

I motion 2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 10 påtalar motionärerna behovet av mobila rekryteringskontor. För att rekryteringen till Försvarsmakten fortsatt ska vara framgångsrik och för att underlaget för rekryteringen ska vara så brett som möjligt krävs fortsatta åtgärder. Motionärerna framhåller att mobila rekryteringskontor är särskilt viktigt för att kunna nå befolkningen i hela landet inklusive dem som bor där det inte finns någon naturlig koppling till försvaret.

Bakgrund och tidigare behandling

När det gäller rekryteringskontorens geografiska placering framgår det av 4 § myndighetsförordningen (2007:515) att det är den enskilda myndighetens ledning som ska besluta de närmare föreskrifter som behövs om myndighetens organisation. Generella aspekter på placering av myndigheters lokala kontor behandlades i svaret på interpellation 2013/14:537 om myndigheters placering och nedläggning av skattekontor runt om i landet. I interpellationssvaret konstateras att alla beslut om hur förvaltningen ska organiseras vägleds av att förvaltningens organisation ska vara tydlig, ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Myndigheterna ska ha goda förutsättningar att bedriva sin verksamhet på ett effektivt och rättssäkert sätt. Detta ska avspeglas även i valet av lokaliseringsort.

Rekryteringsmyndigheten fick i uppdrag av Försvarsmakten att utveckla en mobil testplattform, i första hand avsedd att användas vid lokala antagningsprövningar för grundläggande militär utbildning (HKV 2012-11-08 23 250:67170). Under 2013 påbörjade rekryteringsmyndigheten en EU-upphandling av den mobila enheten tillsammans med Försvarets materielverk. Under hösten 2013 avbröt dock Försvarsmakten upphandlingen av ekonomiska skäl.

Försvarsministern har under riksdagsåret svarat på skriftlig fråga 2016/17:20 från Lena Asplund (M) och skriftlig fråga 2016/17:58 från Hans Wallmark (M). Båda dessa frågor berör lokaliseringen av och tillgången till platser för urvalstester hos Totalförsvarets rekryteringsmyndighet. I försvarsministerns svar påtalar han att utgångspunkten är att beslut om lokalisering av myndigheters verksamhet beslutas av myndigheten. Samtidigt påtalar försvarsministern att det är viktigt för regeringen att vi har ett Sverige som håller ihop och att regeringen avser att fortsätta verka för att öka spridningen av statliga myndigheter över landet. Försvarsministern förutsätter att myndigheten i sina beslut om omorganisation tar hänsyn till frågor som

effektivitet och möjlighet att i sin verksamhet uppfylla ställda krav såväl från statsmakten som från myndighetens nyttjare.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottet är ett brett rekryteringsunderlag viktigt för en hållbar personalförsörjning och för försvarets folkförankring. I första hand anser dock utskottet att det är Försvarmakten som inom ramen för den delegerade statliga arbetsgivarpolitiken ska utforma rekryteringen för att denna ska nå ut till så många som möjligt och till alla delar av Sverige för att i förlängningen lägga grunden för att myndigheten ska kunna rekrytera och behålla personal. Utskottet utgår från att Försvarmakten kontinuerligt överväger vilka åtgärder som är ändamålsenliga och kostnadseffektiva för att bemanna organisationen i linje med de beslut som fattats av riksdagen och regeringen. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2016/17:2956 (C) och 2016/17:3204 (M) yrkande 10.

Utnämningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om utnämningmakten vid vissa anställningar.

Jämför reservation 14 (SD).

Motionen

I motion 2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 44 yrkar motionärerna på att Försvarmakten ska utse befäl upp till överste/kommandör.

Bakgrund och tidigare behandling

Enligt 24 och 25 §§ förordningen (2007:1266) med instruktion för Försvarmakten beslutar regeringen om anställning som generaldirektör, chef för enheten för underrättelse- och säkerhetstjänst, general och amiral. Vidare beslutar regeringen efter förslag från Försvarmakten om anställningar som generallöjtnant eller viceamiral och generalmajor eller konteramiral, chefsjurist, ekonomidirektör, personaldirektör och vissa andra nyckelbefattningar. Övriga anställningar och placeringar på befattningar beslutas i dag av Försvarmakten.

Försvarsberedningen framhöll i sin rapport Försvaret av Sverige – Starkare försvar för en osäker tid (Ds 2014:20 s. 102) att mot bakgrund av det ansvar som ligger på högre befattningshavare i Försvarmakten i fred, vid höjd beredskap och i krig borde regeringen, liksom före 1999, efter förslag från

Försvarsmakten besluta om anställning av personer i samtliga generals- och amiralsgrader.

I betänkande 2014/15:FöU7 hänvisade utskottet till Försvarsberedningens förslag och menade att det inte önskade föregripa den kommande propositionen genom att ta ställning i frågan. Regeringen konstaterade i den försvarspolitiska inriktningspropositionen (prop. 2014/15:109) att den utnämningssmakt som fanns kopplad till vissa nyckelbefattningar är tillräcklig och att regeringen således inte delade Försvarsberedningens uppfattning i denna del. När utskottet beredde ärendet inom ramen för betänkande 2014/15:FöU7 lämnade statssekreterare Jan Salestrand en fördjupad beskrivning av frågan.

I betänkande 2015/16:FöU8 anför utskottet att man i huvudsak delar Försvarsberedningens syn att mot bakgrund av det ansvar som ligger på högre befattningshavare i Försvarsmakten i fred, vid höjd beredskap och i krig borde regeringen, liksom före 1999 efter förslag från Försvarsmakten besluta om anställningar av generaler och amiraler. Utskottet ansåg sig samtidigt ha förståelse för regeringens konstaterande att den utnämningssmakt som i dagsläget finns kopplad till vissa nyckelbefattningar är tillräcklig. Förändringar i utnämningssmakten skulle kräva en noggrann genomlysning, och utskottet ansåg sig vid beredningstillfället inte ha tillräcklig grund för att föreslå en omedelbar förändring av hur utnämningssmakten fördelar sig mellan regeringen och myndigheten.

Utskottets ställningstagande

När det gäller motion 2016/17:2899 (SD) yrkande 44 vill utskottet hänvisa till sin bedömning i betänkande 2015/16:FöU8. Utskottet delar således fortfarande i huvudsak Försvarsberedningens syn att mot bakgrund av det ansvar som ligger på högre befattningshavare i Försvarsmakten i fred, vid höjd beredskap och i krig borde regeringen, liksom före 1999, efter förslag från Försvarsmakten besluta om anställningar av generaler och amiraler. Utskottet har samtidigt förståelse för regeringens konstaterande att den utnämningssmakt som i dagsläget finns kopplad till vissa nyckelbefattningar är tillräcklig. Utskottet är fortfarande inte berett att föreslå en omedelbar förändring av hur utnämningssmakten fördelar sig mellan regeringen och myndigheten. Utskottet avstyrker därmed motion 2016/17:2899 (SD) yrkande 44.

Reservationer

1. Värnplikt och bemanning, punkt 1 (SD)

av Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 32 och avslår motionerna

2016/17:1090 av Allan Widman m.fl. (L),

2016/17:2429 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 och

2016/17:2497 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 13 och 23.

Ställningstagande

Pliktsystemet har återaktiverats. Samtliga unga män och kvinnor bör mönstra på plats. I samband med mönstringen bör en tredygnskurs genomföras i syfte att lära ut grundläggande överlevnad samt kontakt med uniform och lätta vapen. Fler markförband medför ett ökat behov av reservofficerare. Reservofficerare är kostnadseffektiva och stärker folkförankringen. Jag anser att regeringen bör satsa på reservofficersrekryteringen. Efter cirka åtta år med värnpliktsutbildning bör balans mellan utbildning och krigsplacerade ha uppnåtts. Med aktiverandet av värnplikten återgår armén till ett system med fredsorganisation och krigsorganisation. Regeringen bör säkerställa att så sker. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

2. Värnplikt och bemanning, punkt 1 (KD)

av Mikael Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2497 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD) yrkandena 13 och 23 samt

avslår motionerna
2016/17:1090 av Allan Widman m.fl. (L),
2016/17:2429 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 och
2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 32.

Ställningstagande

För att stärka försvarets personalförsörjningssituation på kort sikt föreslår jag att värnpliktslagstiftningen används i reducerad men ökande skala. Den nyligen presenterade personalförsörjningsutredningen utgör där ett viktigt ingångsvärde. Regeringen bör vidare se över möjligheten att bemanna flottan och flygförbanden med kontinuerligt tjänstgörande personal för att kunna upprätthålla en hög beredskap. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

3. Personalförsörjning, punkt 2 (M)

av Hans Wallmark (M), Lena Asplund (M), Jan R Andersson (M) och Lotta Olsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 7 och
2016/17:3382 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 11 och
avslår motion
2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C) yrkande 5.

Ställningstagande

Frivilligheten är grunden i det svenska försvarets personalförsörjning. Den möjliggör att vi kan ha välövade och kompetenta soldater och sjömän i förband som hålls samman över tid och som kan användas såväl för försvaret av Sverige som i internationella insatser. Försvarets personalförsörjning ska fortsätta att bygga på frivillighet. I utredningen En robust personalförsörjning av det militära försvaret föreslås det att frivilligheten kompletteras med en mindre del värnpliktig personal. Det är Försvarsmaktens behov som ska styra utformningen av försvarets personalförsörjning. Moderaterna är öppna för att man använder alla de verktyg som står till buds inklusive värnplikt, detta mot bakgrund av det försämrade omvärldsläget men även utifrån de problem som finns i personalförsörjningen i dag. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

4. Personalförsörjning, punkt 2 (C)

av Daniel Bäckström (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C) yrkande 5 och avslår motionerna

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 7 och

2016/17:3382 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M) yrkande 11.

Ställningstagande

Personalförsörjningen av officerare och den snabbt sluttande negativa kurva som åter aktualiserades vid sommarens antagning till Försvarshögskolans officersprogram har lett till att för få påbörjar utbildningen. För att snabbt och anpassningsbart kunna både växa och skifta inriktning behövs en redundans i officersförsörjningen, vilket saknas i dagsläget. Det är i dagsläget fler som pensioneras årligen än som utbildas till officerare. Till det kommer spontanavgångar. För att möta detta krävs att man tar fram tydliga strategier och tillvägagångssätt för rekrytering i Försvarsmakten. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

5. Subventioner för gruppbefäl, soldater och sjömän, punkt 3 (SD)

av Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 37, 39–41 och 48.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna var emot införandet av det nya personalförsörjningssystemet, men så länge det är aktuellt ska det optimeras. Det bör därför utredas såväl lämplighetsmässigt som ekonomiskt om

kontrakterade gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS-K) kan få rätt att bo kvar på logementen för en låg hyra efter provanställning, kan slippa förmånsbeskattning för enklare mat i fält, kan få tillgång till billig och nyttig lagad mat vid boende på logement samt om de kan få subventionerade hemresor varannan vecka. GSS-K ska få en premie när en tredjedel av kontraktet löpt samt en premie när hela kontraktet löpt ut. Alla GSS-K ska erbjudas tillsvidareanställning. Inga nya kontrakt av typ GSS-K ska tecknas. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

6. Premier och villkor, punkt 4 (M)

av Hans Wallmark (M), Lena Asplund (M), Jan R Andersson (M) och Lotta Olsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 8, 9 och 13 samt
avslår motionerna
2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C) yrkande 4 och
2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

För att kunna behålla personal över tid måste Försvarsmakten fortsatt arbeta med incitament för att skapa attraktivitet i att ta en anställning i försvaret och att tjäna tiden ut. Incitamenten kan t.ex. innefatta ekonomiska premier efter en viss tid av anställning, utbildningscheckar, möjlighet till vidareutbildning i anställningen, tillgång till bostäder eller mer civil utbildning mot slutet av anställningen. Försvarsmakten måste fortsätta arbetet med att ytterligare vässa helheten i anställningen för att kunna attrahera rätt kompetens på en konkurrensutsatt arbetsmarknad. En förutsättning för en hållbar personalförsörjning över hela landet är en god bostadsförsörjning. Vi vill att Försvarsmaktens behov särskilt ska beaktas i det kommunala bostadsförsörjningsansvaret och i länsstyrelsernas ansvar för analys och uppföljning av bostadsförsörjningen och dess planering.

Slutligen måste samverkan med såväl näringsliv som offentliga arbetsgivare förbättras. Det finns i dag positiva exempel på samarbetsavtal mellan Försvarsmakten och civila huvudarbetsgivare. Samarbetena ger ett mervärde för både arbetsgivaren och den anställde. Konceptet bör kunna utvecklas, inte minst genom att man ger offentliga arbetsgivare en instruktion

om att söka samarbete med Försvarsmakten när det gäller tidvis anställd personal. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

7. Premier och villkor, punkt 4 (SD, C)

av Daniel Bäckström (C) och Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C) yrkande 4 och
avslår motionerna

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 8, 9 och 13 samt

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 29.

Ställningstagande

Möjligheten att utveckla ett incitamentssystem för arbetsgivare och egenföretagare som anställer hemvärnssoldater bör ses över. Det behövs effektfulla incitament som gör det intressant för arbetsgivare, exempelvis småföretag, att anställa någon som är knuten med kontrakt till Försvarsmakten. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

8. Premier och villkor, punkt 4 (KD)

av Mikael Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD) yrkande 29 och
avslår motionerna

2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C) yrkande 4 och

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkandena 8, 9 och 13.

Ställningstagande

Ett antal större lärosäten har i dag på försök möjlighet att tillhandahålla bostäder åt studenter och gästforskare. Den möjligheten bör permanentas. Även Försvarmakten bör ges samma möjlighet att tillhandahålla bostäder åt sina tillfälligt anställda. Försvarmakten har i dag på sina håll akut behov av att hitta bostäder åt hundratals anställda soldater. För den som har en anställning framstår en sängplats på förläggning inte som så lockande. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

9. Studieuppehåll och tjänstledighet, punkt 5 (M, C, L, KD)

av Allan Widman (L), Hans Wallmark (M), Lena Asplund (M), Jan R Andersson (M), Daniel Bäckström (C), Lotta Olsson (M) och Mikael Oscarsson (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2092 av Allan Widman m.fl. (L, M, C, KD) yrkande 8.

Ställningstagande

Regeringen bör se över lagstiftningen om studieuppehåll och tjänstledighet för frivillig militär tjänstgöring. För att övergången mellan civil och militär anställning ska gå så smidigt som möjligt ska varje medborgare ha rätt att begära anstånd för och uppehåll i studier för tjänstgöring i Försvarmakten. Detsamma gäller den som är yrkesverksam. Tjänstledighet från ordinarie arbete och studier för att utföra militärtjänstgöring i det svenska försvaret borde vara en självklarhet. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

10. Veteranfrågor, punkt 6 (M)

av Hans Wallmark (M), Lena Asplund (M), Jan R Andersson (M) och Lotta Olsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 11 och
avslår motionerna
2016/17:1091 av Allan Widman m.fl. (L),
2016/17:2060 av Pål Jonson (M) yrkandena 1 och 2 samt
2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 11–13.

Ställningstagande

De första stegen har tagits för att skapa en sammanhållen veteranpolitik. Några av de åtgärder som genomförts är förstärkt uppföljningsansvar för Försvarsmakten efter genomförd insats, kontaktpersoner för anhöriga på Försvarsmakten och att en särskild veterandag med statsceremoniell status har införts. I den veteranutredning som presenterades 2014 finns ytterligare förslag som syftar till att stärka stödet för veteranerna och ge dem det erkännande de förtjänat för insatser i rikets tjänst och i nationens intresse. Bland annat pekas på behovet av en veteranmyndighet med samordningsansvar. Regeringen har även fått ett tillkännagivande från riksdagen om att ett veterancentrum bör inrättas. Det är viktigt att Veteranutredningens förslag nu blir verklighet. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkänna detta för regeringen.

11. Veteranfrågor, punkt 6 (SD)

av Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 11–13 och
avslår motionerna
2016/17:1091 av Allan Widman m.fl. (L),
2016/17:2060 av Pål Jonson (M) yrkandena 1 och 2 samt
2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 11.

Ställningstagande

Veteransoldatpolitiken ska ge stort stöd till dem som verkat i internationell tjänst. Stödet ska omfatta de anhöriga. Medaljer och utmärkelser ska symbolisera olika beundransvärda och viktiga bedrifter samt de stora offer som gjorts för världsfreden och för undvikandet av mänskliga katastrofer. Den

sista söndagen i maj ska vara minnesdag för svenska veteraner; att välja en helgdag gör det lättare för veteraner och deras anhöriga att delta.

Ett veterancentrum bör inrättas där ansvariga för veteranfrågor i Försvarsmakten tjänstgör. Där ska finnas utbildad personal som kan hjälpa veteraner med administrativa frågor och kontakt med olika myndigheter, t.ex. vid ersättning efter skada eller sjukdom i tjänsten. Där bör även finnas sjukvårdspersonal som kan ge stöd och en första bedömning av veteraner som är i behov av någon typ av vård – fysisk som psykisk – efter hemkomst, för att därefter remittera veteraner rätt.

Försvarsmakten ska ansvara för kontakt och remittering till psykologer och läkare samt även upprätta kontakter med eventuella arbetsgivare och ansvara för dialog med arbetsgivaren om soldaten medger detta. Försvarsmakten ska även arrangera återträffar med vissa valbara aktiviteter osv. Det bör även inrättas någon form av allmän positiv särbehandling för veteraner, t.ex. viss skattebefrielse eller avgiftsfria kommunala resor. Även en tilläggspension bör inrättas i form av en veteranpension ämnad för svenska medborgare som gjort utlandstjänst.

Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkänna detta för regeringen.

12. Veteranfrågor, punkt 6 (L)

av Allan Widman (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:1091 av Allan Widman m.fl. (L) och
avslår motionerna
2016/17:2060 av Pål Jonson (M) yrkandena 1 och 2,
2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkandena 11–13 och
2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 11.

Ställningstagande

Genom riksdagens beslut våren 2010 med anledning av propositionen Modern personalförsörjning för ett användbart försvar har grunden för en samlad veteransoldatpolitik lagts fast. Genom ny lagstiftning har stödet till personalen under och efter internationella militära insatser stärkts. Den s.k. Veteranutredningen hade som uppdrag att dels följa upp och utvärdera genomförandet av den svenska veteranpolitiken och veteransoldatlagstiftningen, dels bedöma om den behövde utvecklas vidare. Utredningen

kom fram till att även civil personal skulle kunna betraktas som veteraner. Jag menar att utgångspunkten är att alla veteraner, både civila och militära, bör försäkras stöd före, under och efter tjänstgöring i en internationell insats eller verksamhet.

Just nu har Sverige militär personal i Mali, norra Irak, Afghanistan och på många andra platser världen över. Det är män och kvinnor som på Sveriges uppdrag sätter sina liv på spel för att göra andras tillvaro säkrare. Ska Sverige även framöver kunna bidra till global fred och säkerhet måste vår uppskattning för och vårt stöd till dessa hjältar motsvara de risker och umbäranden de möter. Jag anser därför att regeringen genast bör omsätta Veteranutredningens förslag i en proposition.

Försvarsmakten har många anställda ute i internationella insatser. På Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och hos polisen rör det sig om färre personer, och på andra myndigheter handlar det kanske bara om ett fåtal per år. Det är i dag inte möjligt för alla arbetsgivare att erbjuda ett fullgott stöd till dem som tjänstgör internationellt och deras anhöriga. Därför behövs stöd och vägledning för detta arbete. Jag välkomnar att riksdagen genom ett tillkännagivande i mars 2015 ställde sig bakom förslaget att inrätta ett svenskt veterancentrum och i mars 2016 röstade för att uppmana regeringen att vidta de åtgärder som krävs för att konsolidera veteranpolitiken och ytterligare stärka stödet till veteranerna och deras anhöriga. Jag anser att det nu är dags att gå vidare och genomföra Veteranutredningens övriga förslag.

Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

13. Rekryteringskontor, punkt 7 (M)

av Hans Wallmark (M), Lena Asplund (M), Jan R Andersson (M) och Lotta Olsson (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M) yrkande 10 och avslår motion

2016/17:2956 av Per-Ingvar Johnsson (C).

Ställningstagande

För att rekryteringen fortsatt ska vara framgångsrik och underlaget för rekryteringen ska vara så brett som möjligt finns fortfarande en del att göra. En möjlighet är att införa mobila rekryteringskontor och därigenom kunna

marknadsföra anställning i Försvarsmakten. Det är särskilt viktigt för att kunna nå befolkningen i hela landet och dem som bor där det inte finns någon naturlig koppling till försvaret. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

14. Utnämningar, punkt 8 (SD)

av Roger Richtoff (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD) yrkande 44.

Ställningstagande

Jag anser att Försvarsmakten ska utse befäl upp till överste/kommandör. Riksdagen bör ställa sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännage detta för regeringen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2016/17

2016/17:1090 av Allan Widman m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att aktivera totalförsvarsplikten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:1091 av Allan Widman m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen senast innan utgången av riksmötet 2016/17 bör omsätta Veteranutredningens förslag i en proposition och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2060 av Pål Jonson (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta ett veterancenter för militär och civil personal som deltagit i internationella insatser, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att etablera ett sådant veterancentrum i samverkan med och i geografisk närhet till den norska veteranverksamheten i Bæreia och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2092 av Allan Widman m.fl. (L, M, C, KD):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra till regeringen att se över lagstiftningen kring studieuppehåll och tjänstledighet för frivillig militärtjänstgöring och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2429 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återinföra värnplikten och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2497 av Mikael Oscarsson m.fl. (KD):

13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om personalförsörjning och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att bemanna flottan och flygförbanden med kontinuerligt tjänstgörande personal för att kunna upprätthålla en hög beredskap och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:2899 av Mikael Jansson m.fl. (SD):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att veteraner i vissa fall ska särbehandlas positivt (avsnitt 5.1), och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett nationellt veterancenter bör byggas (avsnitt 5.1) och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den sista söndagen i maj ska vara minnesdag för svenska veteraner (avsnitt 5.1) och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga unga män i en årsklass ska mönstras på plats – för kvinnor är detta frivilligt – (avsnitt 12.1) och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten för kontrakterade gruppbefäl, soldater och sjömän att få rätt att bo kvar på logementen för en låg hyra även efter provanställningstiden (avsnitt 12.3) och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten för kontrakterade gruppbefäl, soldater och sjömän som bor på logement att få tillgång till billig och nyttig lagad frukost, lunch och middag (avsnitt 12.3) och tillkännager detta för regeringen.
40. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten för kontrakterade gruppbefäl, soldater och sjömän att få subventionerade hemresor varannan vecka (avsnitt 12.3) och tillkännager detta för regeringen.
41. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en premie ska utlovas när soldater tecknar ett kontinuerligt kontrakt, GSS/K – premien utbetalas efter 1/3 av kontraktet, efter 2/3 av kontraktet och när hela kontraktet löpt ut (avsnitt 12.3) – och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
44. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försvarsmakten ska utse befäl upp till överste/kommendör (avsnitt 12.9) och tillkännager detta för regeringen.
48. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medborgare som är aktiva i frivilligrörelserna delvis ska ersättas för sina utlägg indirekt (avsnitt 15), och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2016/17:2956 av Per-Ingvar Johnsson (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den av Rekryteringsverket planerade flyttningen av dess kontor i Kristianstad till Malmö ska stoppas och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3121 av Daniel Bäckström m.fl. (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att utveckla ett incitamentssystem för arbetsgivare och egenföretagare som har anställt hemvärnssoldater och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa tydliga strategier och tillvägagångssätt gällande rekrytering av officerare och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3204 av Hans Wallmark m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försvarmaktens behov ska vara styrande för hur försvarets personalförsörjning ska utformas och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett helhetspaket med incitament för att behålla Försvarmaktens personal i längre anställningar och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att särskilt beakta Försvarmaktens behov av bostäder och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av mobila rekryteringskontor och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att fortsätta att utveckla den svenska veteranpolitiken och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att initiera samtal mellan Försvarmakten och civila arbetsgivare för att underlätta för medarbetare att vara tidvis tjänstgörande soldat, hemvärnssoldat och att kunna delta i övningsverksamhet och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3347 av Caroline Szyber m.fl. (KD):

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Försvarmakten möjlighet att tillhandahålla bostäder till sina tillfälligt anställda och tillkännager detta för regeringen.

2016/17:3382 av Anna Kinberg Batra m.fl. (M):

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Försvarmaktens behov ska vara styrande för hur försvarets personalförsörjning ska utformas och tillkännager detta för regeringen.